

Anvisningar om kapesitabin

Avsikten med den här anvisningen är att ge dig information om den kommande behandlingen och hur den genomförs. I anvisningen berättas dessutom om egenvård under cytostatika-behandlingen och vart du kan ta kontakt vid behov, om du har saker som du undrar över. I anvisningen berättas om olika experter som kan hjälpa dig under behandlingen.

Vad innebär behandling med kapesitabin?

Kapesitabin är cytostatika som tas via munnen. Kapesitabin kan användas ensamt eller som kombinationsbehandling med andra cytostatika eller biologiska läkemedel.

Cytostatikabehandling, eller cytostatika, används som läkemedelsbehandling för cancer efter operativ behandling (adjuvant behandling), för att effektivisera strålbehandlingen eller för att utplåna metastaser. Cytostatika inverkar på celltillväxten och celledningen. Med hjälp av cytostatika skadas cancercellernas delningssystem, varefter de inte längre kan tillväxa, utan förstörs. Läkemedlen rör sig med blodomloppet till kroppens olika delar och når på så sätt också sådana cancerceller som inte syns i röntgen eller i andra undersökningar.

Nästan alla cytostatika orsakar biverkningar. Det är viktigt att du vet vad du ska beakta under behandlingen och hur du själv kan lindra biverkningarna. Alla patienter får emellertid inte biverkningar. Biverkningarna försvinner i allmänhet när behandlingen avslutas.

Hur genomförs en behandling med kapesitabin?

Din läkare ordinerar lämplig dos, dosintervallet och den totala mängden under behandlingsperioden. Tabletter tas vanligen under en period på 14 dagar, efter vilken det följer en viloperiod (utan medicinering) på 7 dagar. En behandlingsperiod räcker således 21 dagar. Alltid innan en ny behandlingsperiod börjar tas det blodprover och du får tid antingen till en läkare eller skötare.

Kapesitabintabletter tas morgon och kväll. Tabletterna ska tas inom 30 minuter från måltiden och sväljas hela tillsammans med vatten. Det är viktigt att du tar läkemedlen enligt läkarens ordination. Om du har svårt att svälja tabletterna, ska du berätta om det för din skötare.

Det rekommenderas att du skriver dagbok om biverkningar och andra observationer under behandlingen. Du får dagboken och anvisningar om hur den används av din sjukskötare under ditt första läkarbesök.

Kapesitabin och strålbehandling

Kapesitabin kan användas för att effektivisera strålbehandlingens inverkan. Kapesitabin tas morgon och kväll varje veckodag under hela behandlingsperioden med cytostatika. Strålbehandling ges vardagar. Läkaren fastställer behandlingsperiodens längd. Under behandlingen följer man regelbundet upp dina blodvärden och hur du mår.

Biverkningar av behandlingar med kapesitabin

Såsom alla cytostatika kan även kapesitabin orsaka eventuella biverkningar. Det är viktigt att du utan tvekan tar kontakt med den vårdande enheten om det uppkommer biverkningar. På så sätt minskar du risken för att biverkningen fortsätter eller blir allvarlig. Vid behov kan det tas pauser i behandlingen eller så kan läkemedelsdosen minskas.

De vanligaste biverkningarna med kapesitabin **är hand- och fotsyndrom**. Då kan det uppstå rodnad, smärta, svullnad eller sårigheter på händer och fötter. Det lönar sig att sköta huden på händer och fötter i förebyggande syfte genom att regelbundet smörja in dem.

Behandlingen kan orsaka illamående och kräkningar och därför får du recept med hem på profylax mot illamående. Läkemedlen ska tas enligt läkarens ordination och du bör se till att få i dig tillräckligt med vätska.

Kapesitabinbehandling kan också orsaka **magbesvär och diarré**. Om antalet diarréavföringar är över fyra i dygnet eller diarrén uppkommer på natten, ska du avbryta att ta läkemedlet och kontakta den vårdande enheten så fort som möjligt.

Det kan uppstå torrhet, rodnad, smärta eller sårigheter i munnen. Det lönar sig att fukta munnen ofta och att skölja med koksaltlösning. Du får instruktioner av din sjukskötare.

Om det uppkommer **bröstsmärtor** under behandlingen som blir värre särskilt vid belastning, ska du genast besöka närmaste jourenhet och avbryta behandlingen.

Om allmäntillståndet sjunker eller om febern stiger över 37,5 grader, ska du genast kontakta den vårdande enheten.

Egenvård under behandling med kapesitabin

Det rekommenderas att du sköter din allmänkondition under behandlingen. Du kan utöva lätt motion enligt vad du orkar. Friluftsliv, mångsidig föda, tillräckligt intag av vätska, tillräcklig sömn och vila hjälper till att upprätthålla en god allmänkondition. Diskutera först med din läkare om användning av vitaminer och spårämnen, eftersom de kan orsaka skadliga samverkningar med andra läkemedel. Intag av alkohol rekommenderas inte under hela den tid cytostatika-behandlingen pågår.

Att sluta röka är en viktig del av cancerbehandlingen. Tobaksrökning försvagar cytostatikabehandlingens effekt. Att sluta röka förbättrar prognosen för ett flertal cancersjukdomar. En avvänjningsskötare kan hjälpa dig med att sluta röka. Kontaktinformation får du av din sjukskötare.

Tänderna bör vara i skick innan cytostatikabehandlingarna inleds. Om du får tandbesvär under behandlingarna, ska du alltid först diskutera med din läkare eller sjukskötare innan du bokar en tid till tandläkare. T.ex. rotfyllning är en åtgärd, för vilken tidpunkten måste anpassas enligt behandlingarna.

Du kommer väl ihåg, att vårdpersonalen har tystnadsplikt, och du kan med låg tröskel kontakta din sjukskötare. Det är också viktigt att du namnger en nära anhörig, till vilken man vid behov får ge information som gäller dig. Ta kontakt utan tvekan, om någonting oroar dig!

I ärenden som har att göra med din sociala trygghet får du råd av en socialarbetare.

Rådgivande skötaren är anträffbar vardagar kl. 8–15.

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt • www.vsshp.fi/sv • Växel 02 313 0000

Denna anvisning är ämnad för våra patienter som är i ett vårdförhållande.